

ISUMAQATIGIISSUMMUT TAPILIUSSAQ 2022

Savalimmiut Naalakkersuisuisa aamma Kalaallit Nunaata Naalakkersuisuia apeqquutit aalisarnermut tunngassuteqartut pillugit Isumaqatigiissutaat
27. maj 1997-imeersoq

1. 2022-mi Savalimmiut aalisarnikkut oqartussaaffigisaanni kalaallit aalisarsinnaanerit

Ammassassuarnik atlanto-skandiskinik Savalimmiunut pisassiissutaasunit Savalimmiut Kalaallit Nunaat 6.500 tonsinik aalisarsinnaanissaannik tunissavaa. Annertussutsit taakku, tamanna kissaatigineqassappat, Savalimmiut aalisarnermut oqartussaaffigisaani kalaallit aalisarsinnaassavaat Savalimmiunullu tulaallugit. Savalimmiut imartaani aalisarnejq titarnerniit tunngavinniit 12 sømilit avataannut 62°30'N-illu avataanut killilerneqarpoq. Pisassiissutit nunat tamalaat imartaanni kalaallit angallataannit aamma aalisarneqarsinnaapput.

Savalimmiut Kalaallit Nunaata Savalimmiut imartaanni saarullernanik 14.700 tonsinik aalisarsinnaanissaanut piginnaatippaat.

1.1 Savalimmiut killeqarfiani saarullernanik Kalaallit Nunaata aalisarsinnaanera

NEAFC-p 2022-mut saarullernanut tunngatillugu malittarisassiai innersuussutigalugit, Savalimmiut kalaallit angallataasa 2022-mi Savalimmiut imartaanni saarullernanik 4.076 tonsinik aalisarsinnaanerannik piginnaatitsivoq.

Savalimmiut aalisarnikkut oqartussaaffigisaanni saarullernat NEAFC-mi pisassiissutigineqartut kalaallit umiarsuaannit aalisarneqarpata, tamanna Savalimmiut Aalisarnermut Nakkutilliiviannut aamma Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfimmu pisanik nalunaaruteqarnermi immikkut ittumik ilisimatitsissutigineqassaaq.

2. 2022-mi Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani Savalimmiormiut aalisarsinnaanerit

Savalimmiormiut Kalaallit Nunaata avannaata kitaata avataani qaleralinnik 100 tonsinik aalisarnissaannik Kalaallit Nunaata pisinnaatippai.¹ Kilisaatersorluni aamma/imaluunniit ningittakkanik aalisartoqarsinnaavoq. Aalisarnejq Kalaallit Nunaata kitaani 68°00'N-ip avannaani pisussanngorlugu killilerneqarpoq.

Savalimmiormiut Tunup avataani qaleralinnik 225 tonsinik, saarullinnik² 350 tonsinik tinguttuunillu 100 tonsinik aalisarnissaannik Kalaallit Nunaata pisinnaatippai. Aalisarnejq taanna savalimmiormiut kilisaataannit aamma/imaluunniit ningittagarsuutaannit amerlanerpaamik pingasuusunit ingerlanneqarsinnaavoq.

Savalimmiormiut Tunumi saarullinnik 2.150 tonsinik aamma tinguttuunik 375 tonsinik aalisarnissaannik Kalaallit Nunaata pisinnaatippai.³

Tamatuma saniatigut Savalimmiormiut Tunumi misileraalluni saattussanik aalisarnissaanut Kalaallit Nunaata pisinnaatippai. Saattussat annertunerpaamik 500 tonsit pisarineqaqqusaapput.

¹ Kalaallit Nunaata kitaani Savalimmiormiut qaleralinniarnissaannut piumasaqaatit ilanngussami 3-mi nassuiarneqarput

² Nunatsinni Tunumi aamma Kitaata kujataani Savalimmiormiut saarullinniarnissaannut piumasaqaatit ilanngussami 3-mi nassuiarneqarput

³ Nunatsinni Tunumi aamma Kitaata kujataani Savalimmiormiut saarullinniarnissaannut piumasaqaatit ilanngussami 3-mi nassuiarneqarput

Kalaallit Nunaata taakku saniatigut Savalimmiut Tunup avannaani misileraalluni saarullinniarnissamut ilaatigullu natersiortunik allanik peqataanissaanik akuersissummik tunissavaa Naalakkersuisut sinaakkusiusaasa atuuttut iluanni.

3. Isumaqatigiissuteqartut aalisarnikkut oqartussaaffigisaminni illugiillutik misileraalluni aalisarsinnaanerat

Isumaqatigiissuteqartut akunnerminni imartami aalisarnikkut oqartussaaffigisaminni misileraallutik aalisarsinnaanertik isumaqatigiissutigaat.

Misileraalluni aalisarnissat aaqqissuunneqartut aalajangersimaqqissaartut pisassiissutunik paarlaannertut taaneqassanngitsut isumaqatigiissuteqartut isumaqatigiissutigaat. Taamaalilluni aaqqissuussinerit siunissami pisassiissutunik paarlaasseqatigiittarnissamik isumaqatigiissutunik tunngavissanik pilersitsissanngitsut piunasaqaatigineqarpoq.

Savalimmiuni Naalakkersuisut aalisarsinnaanermut akuersissutunik nakkutilliisoqarsinnaanermut aamma Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut paasissutissanik katersinissamut piunasaqarsinnaanermut imminnut pisinnaatipput. Misileraalluni aalisarnermit paasissutissanik katersineq angallatinit imaluunniit aalisarsinnaanermut akuersissutunik nakkutilliisunit suliarineqassapput. Paasissutissanik katersorneqartunik taama tulleriisillugit Savalimmiuni Naalakkersut aamma Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut akornanni paarlaasseqatigiittoqartassaaq.

Angallatip allattaaviani paasissutissat kiisalu misileraalluni aalisarnermit nalunaarusiat misileraalluni aalisarnerup qaangiunnerani taama tulleriisillugit Savalimmiuni Naalakkersuisunut aamma Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisunut nassiuunneqassapput.

4. Irmingerip Imartaani suluppaakkat⁴

2022-2024-mi Irmingerip Imartaani suluppaakkanik aalisartoqannginnissaa pillugu NEAFC-p naalagaaffiit sineriallit siunnersuutaat naapertorlugu aalajangiinera isumaqatigiissuteqartunit iluarineqarpoq, kisiannili Irmingerip Imartaani imartanilu qanittuaniittuni suluppaakkat aqunneqarnerat pillugu piffissami pineqartumi NEAFC-mi peqataasunit tamanit isumaqatigiittoqannginnera ernumanarsoraat. Sivisuumik attanneqarsinnaasumik aaqqiinerit, tassa ilaasortat tamarmik aalisarnermut peqataasut aqutsinissamut pilersaarummut ataatsimoorussamut ilanngunnissaat ilaasortat ataatsimoorlutik anguniarusuppaat.

4.1 Irmingerip Imartaani suluppaakkat amerlassusaannik naatsorsuinerit

Isumaqatigiissuteqartut Irmingerip Imartaani suluppaakkat amerlassusaannik nunat tamalaat naatsorsuinerannut peqataaqatigiinniarnissaq anguniassallugu isumaqatigiissutigaat. Isumaqatigiissuteqartut aalisakkat pillugit misissuinerit allanut siuarsaanissamut suleqatigiissapput.

5. NAFO-mi sumiiffimmi 3M-imi (Flemish Cap-imi) raajat

Sumiiffimmi 3M-imi raajarniarneq 2022-mi matoqqassasoq isumaqatigiissuteqartut paasisimavaat. 3M-imi raajarniarneq ammaqqissappat, isumaqatigiissuteqartut aalisarnissamut periarfissat illugiilluni atorineqarnissaat pillugit oqallinnerup nangeqqinnissaanut piareersimapput, taannalu tullinnguuttumi nassuiarneqarpoq:

”Savalimmiormiut pisariaqartitsilissagunik Flemish Capimi ullunik aalisarfiusussanik taarsigassarsiumasinnaaneranunat Kalaallit Nunaat piareersimassaaq. Savalimmiut nammineerlutik

⁴ ”Shallow pelagic *Sebastes Mentella*” aamma ”Deep pelagic *Sebastes Mentella*”.

Savalimmiuni aalisakkanik aalisanngisaminnik Kalaallit Nunaata atorluaasinnaaneranut ammaniarpoq.

Ullunik aalisarfiusunik atukkiineq siunissami ullunik aalisarfiusussanik agguaassinissamut sunniteqassanngilaq..”

6. Savalimmiut Kalaallit Nunaata imartaani ammassanniarsinnaanerit

Kalaallit Nunaat ammassannik amerlanerusunik tunineqassappat, Savalimmiut Umiarsuaatileqatigiiffiisa peqatigiiffiat iluanaaruteqarluni nuussisinnaaneq pillugu ilisimatinneqassaaq.

Savalimmiut Islandip imartaani ammassattassaasa 50 %-ii Kalaallit Nunaata imartaani aalisarsinnaavaat. Aalisariutit nalunaarutaanni (pisanik nalunaaruteqarneq) allassimassapput aalisarnermi pisat EU-mik isumaqatigiissummeersuunersut, Islandimut pisassiissutaanersut pisassatut pisaaanersulluunniit.

7. Kalaallit Nunaata sineriaata qanittuani tunisineq

Kalaallit Nunaata sineriaata qanittuani saarullinniarnermi pisat nunami aalisakkeriviit malinnaasinnaajunnaartillugit amerlavallaalerpata, umiarsuit aalisakkerivillit Savalimmiuneersut tunitsiviluunneqarsinnaapput.

Taassuma saniatigut Kalaallit Nunaata misissussavaa Savalimmiut aalisariutaat Tunumi aalisakkerivinnut tunisisinnaanersut.

8. Pisat pillugit paasissutisseeqatigiittarneq

Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik Savalimmiunilu Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik Kalaallit Nunaata Savalimmiullu imartaanni pisassiissutininit siuliani taaneqartunit pisat pillugit imminnut ilisimatittarnissamut pisussaaffeqarput. Tamanna atuuportaaq Kalaallit Nunaat sumiissuseq apeqqutaatinnagu ammassassuarnik atlanto-skandiskinik pisaqarpat. Nalunaarutit marlunngornerit tamaasa sumiiffimmi nalunaaqutaq malillugu kingusinnerpaamik nal. 16:00 nassiunneqartassapput.

Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik paasissutissiivoq 1. august 2021 aallarnerfigalugu Kalaallit Nunaanni nakkutilliinermut nalunaarut nutaaq atuutilersimasoq. Nalunaarut Kalaallit Nunaanni elektroniskimik umiarsuit allattuiffiinik atuneq pillugu piumasaqaammik imaqarpoq. Kalaallit angallataat piumasaqaammut ilaasut 31. januar 2022-p tungaanut atortussanik ikkussuinissaminnut eLogbogimillu atuilernissamut periarfissinneqarput. Angallatit nunanit allaneersut tungaatigut naalagaaffik erfalasoqarfiusoq tunngavigineqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, tassa nalunaarutit allattaaviillu naalagaaffik erfalasoqarfiusup eLogbogianiit tiguneqartassapput. FMC-t akornanni aalisarnermi paasissutissanik avitseqatigiittarnissamut isumaqatigiittoqarnissaata tungaanut maannamut periuserineqarsimasoq attanneqassaaq. Tassa nalunaartarnerit pappialatigullu allattaaviit atorneqarallassapput. Taamaattorli nalunaarutip nutaap atuutilernerata kingunerisaanik sapaatit akunnikkaarnagit ullulli tamaasa KANUAANA-mut nalunaartoqartalissaaq.

Kalaallit Nunaata aalisariutai aalisakkanik qerisunik Kitaani pisanik Savalimmiuni nuussiniarunik usingiarniarunilluunniit, tamanna pillugu sioqqutsilluni nalunaaruteqaqqaassaaq.

Elektroniskimik nalunaaruteqartarnissaq pillugu isumaqatigiissusiornissamut atatillugu 2022-p ingerlanerani Kalaallit Nunaanni Savalimmiunilu oqartussaasut oqaloqatigiissasut

isumaqatigiissuteqartut isumaqatigiissutigaa. 2022-mi isumaqatigiissuteqartut aappaata imartaani aalisarnermi atatillugu pisat ingerlatallu pillugit elektroniskimik paasissutissanik avitseqatigiinnermik misiliiniarput.

9. Nunat immikkoortuini aalisartut kattuffiisa suleqateqatigineqarnerat

Isumaqatigiissuteqartut isumaqatigiissutigaa nunat immikkoortuini aalisartut kattuffii immikkut sinniisoqartinneqarnissaat sulissutigissallugu.

10. Suleqatigiinneq

Isumaqatigiissuteqartut isumaqatigiissutigaa nunat taakku marluk aalisarnermut suliffeqarfiisa akornanni iluanaaruteqarnerulernissamut suleqatigiilernissaannut kaammattussallugit. Tassunga atatillugu isumaqatigiissuteqartut isumaqatigiissutigaa suleqatigiinnerup allartinnginnerani aalisarsinnaanermullu akuersissutit tunniutinnginnerini oqaloqatigeeqqaassallutik.

11. Isumaqatiginninniarnep tullissaa

Isumaqatigiissuteqartut isumaqatigiissutigaa nunat illugiillutik isumaqatiginninniarnepit tullinnguuttut december 2022-mi pissasut. Piffissaq sumiiffillu kingusinnerusukkut isumaqatigiissutigineqarumaarput. Savalimmiut isumaqatiginninniarnepi qaaquserusupput.

12. Akuersineq

Isumaqatiginninniarnepi angusat oqartussanut pineqartunut saqqummiunneqassapput taakkulu inaarutaasumik akuersissuteqarnissaat apeqqutaassallutik.

København, 1. december 2021

Kalaallit Nunaat sinnerlugu

Katrine Kærgaard
Immikkoortortaqarfimmi pisortaq
Aalisarnermut Piniarnermullu
Naalakkersuisoqarfik

Namminersorlutik Oqartussat

Savalimmiut sinnerlugu

Andreas Kristiansen
Immikkoortortaqarfimmi pisortaq
Aalisarnermut Naalakkersuisoqarfik

Savalimmiuni Naalakkersuisut

Ilanngussaq 1 uunga Savalimmiut Naalakkersuisuisa aamma Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat akornanni aalisarnek pillugu isumaqatigiissutaannut 27. maj 1997-imeersumut tapiliussaq 2021-meersoq

OQALUUSERISASSAT

Savalimmiut aamma Kalaallit Nunaata akornanni illugiilluni isumaqatigiinniarnermi oqaluuserisassat 2022-mut aalisarnek pillugu isumaqatigiissummut tapiliussaq pillugu

*Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfia
Strandgade 91, 3. sal, 1401 København K
1. – 2. december 2021*

1. Tikilluaqqusilluni ataatsimiinnermik ammaaneq allarniutaasumillu oqaatigisassat
2. Oqaluuserisassat akuerineqarnerat
3. Aalisarnerit tullerriarneqarnerat 2021-mullu pisat pillugit kisitsisit
4. 2022-mut ilisimatuussutsikkut siunnersuutit tullerriarneqarnerat
5. Naleqqussaanermut nakkutilliinermullu suleqatigiinneq
6. Nunap immikkoortuini aalisarnermi aqutsinissamut kattuffiit suleqatigiinnerat
7. Aalisarnermut maleruagassat nutaat pillugit paasissutissat
8. 2022-mut pisassiissutininik paarlaasseqatigiinneq
9. Tamalaat
10. Ataatsimiinnerup naammassinera

Ilanngussaq 3 Savalimmiut Naalakkersuisuisa aamma Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat akornanni aalisarneq pillugu isumaqatigiissummut 27. maj 1997-imeersumut tapiliussaq 2021-meersoq

Kitaani qaleralinniarnermut piumasagaatit

Aalisarnermi misiligutitik tiguisarnissaq piumasagataavoq. Sapaatip akunneranut marloriarluni qalerallit 150-it uuttorneqartassapput.

Paasissutissat Pinngortitaleriffimmut nassiunneqassapput, Postboks 570, 3900 Nuuk, Grønland, Uunga Rasmus Nygaard imaluunniit qarasaasiatigut uunga rany@natur.gl

2021-mi Kalaallit Nunaata Kangiani Kitaatalu kujataani saarullinniarnermut piumasagaatit

Aalisarnermi misiligutitik tiguisarnissaq piumasagataavoq. Sapaatip akunneranut marloriarluni qalerallit 150-it uuttorneqartassapput tassungalu atatillugu, sissiat 20-t tiguneqassapput, takissuseq, oqimaassuseq suaassuserlu ilanngullugit.

Paasissutissat Pinngortitaleriffimmut nassiunneqassapput, Postboks 570, 3900 Nuuk, Grønland, Uunga Anja Retzel, imaluunniit qarasaasiatigut uunga anre@natur.gl

Aqutsiveqarfinni Kitaata kujataani aamma Tunup kujataani aalisartoqaqqusaavoq. Kleine Bankep eqqaani marsip aallaqqaataaniit majip naaneranut piffissami suffiffiusumi aalisarneq matoqqassaaq.

Takussutissiaq: Kalaallit Nunaata Kitaata kujataani Tunumilu saarullinnik aqutsinissamut pilersaarut naapertorlugu aqutsiveqarfiit